

Perspektiv

TEMATIDNING 2023

UTGIVEN AV SVALORNA INDIEN BANGLADESH

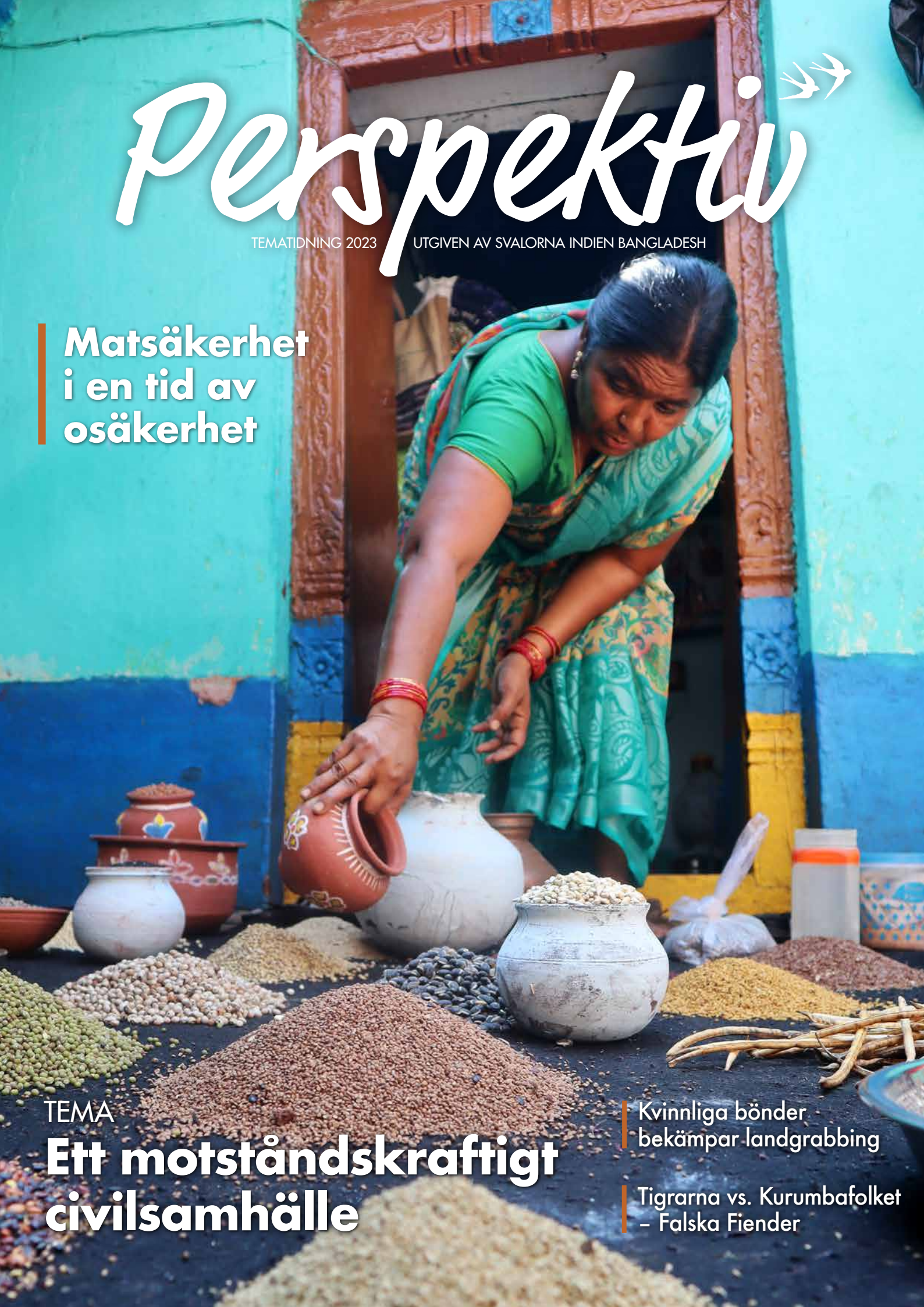
**Matsäkerhet
i en tid av
osäkerhet**

TEMA

**Ett motståndskraftigt
civilsamhälle**

**Kvinnliga bönder
bekämpar landgrabbing**

**Tigrarna vs. Kurumbafolket
– Falsa Fiender**

”Vikten av ett motståndskraftigt civilsamhälle”

Jugaad är ett vanligt indiskt uttryck som används för att beskriva ett idérikt förhållningssätt till problemlösning. Uttrycket kan användas för att skildra kreativiteten hos personer som tänker utanför ramarna när det gäller att lösa befintliga problem eller skapa positiv förändring utifrån knappa resurser. Ekonomiskt utsatta och marginaliserade grupper tvingas ofta vara just beslutsamma och påhittiga med de resurser som finns tillgängliga för att få vardagen att gå runt.

Alla i Indien kände av pandemins konsekvenser – inte minst kvinnor, marginaliserade grupper och landsbygdsbefolkningen. Som alltid under kristider drabbas redan utsatta grupper hårdast. Uttrycket Jugaad för därför tankarna till hur Svalornas partnerorganisationer och deras respektive målgrupper lyckades stå stadigt även under pandemin, då försörjningsmöjligheterna minskade och många levde i ovisshet på grund av den snabba smittspridningen och efterföljande nedstängningar i samhället. Årets 13 Svalopraktikanter har tagit del av hur ett motståndskraftigt civilsamhälle i Indien anpassade sig efter den oförutsägbara situationen. Detta tack vare sitt uthålliga engagemang och etablerade lokala närvaro.

I ett svenskt politiskt klimat där biståndsbudgeten drastiskt sänkts, menar vi att partnerskap med civilsamhällesorganisationer utomlands är viktigare än någonsin. Världen över fortsätter det demokratiska utrymmet att krympa och inte minst i Indien möter civilsamhället alltmer motgångar. Den hindunationalistiska regeringen i Indien har även starkt begränsat icke-statliga organisationers handlingsutrymme, vilket försvårar civilsamhällets viktiga kamp mot klimatförändringarnas konsekvenser, fattigdom, kastdiskriminering och djupt rotade traditionella könsroller. Det är därför livsavgörande med internationell solidaritet och stöd till projekt som främjar bättre försörjningsmöjligheter, kvinnors rättigheter, matsuveränitet och hållbart jordbruk. Alla är inte födda med samma förutsättningar som oss i Sverige. Många i Indien riskerar att fortsätta leva i fattigdom och diskriminering utan civilsamhällesinsatser som ger dem en möjlighet att påverka sina liv till det bättre. Årets Perspektiv är fullspäckad av beskrivningar och historier som belägger biståndets kraft att göra skillnad på lokal och individnivå.

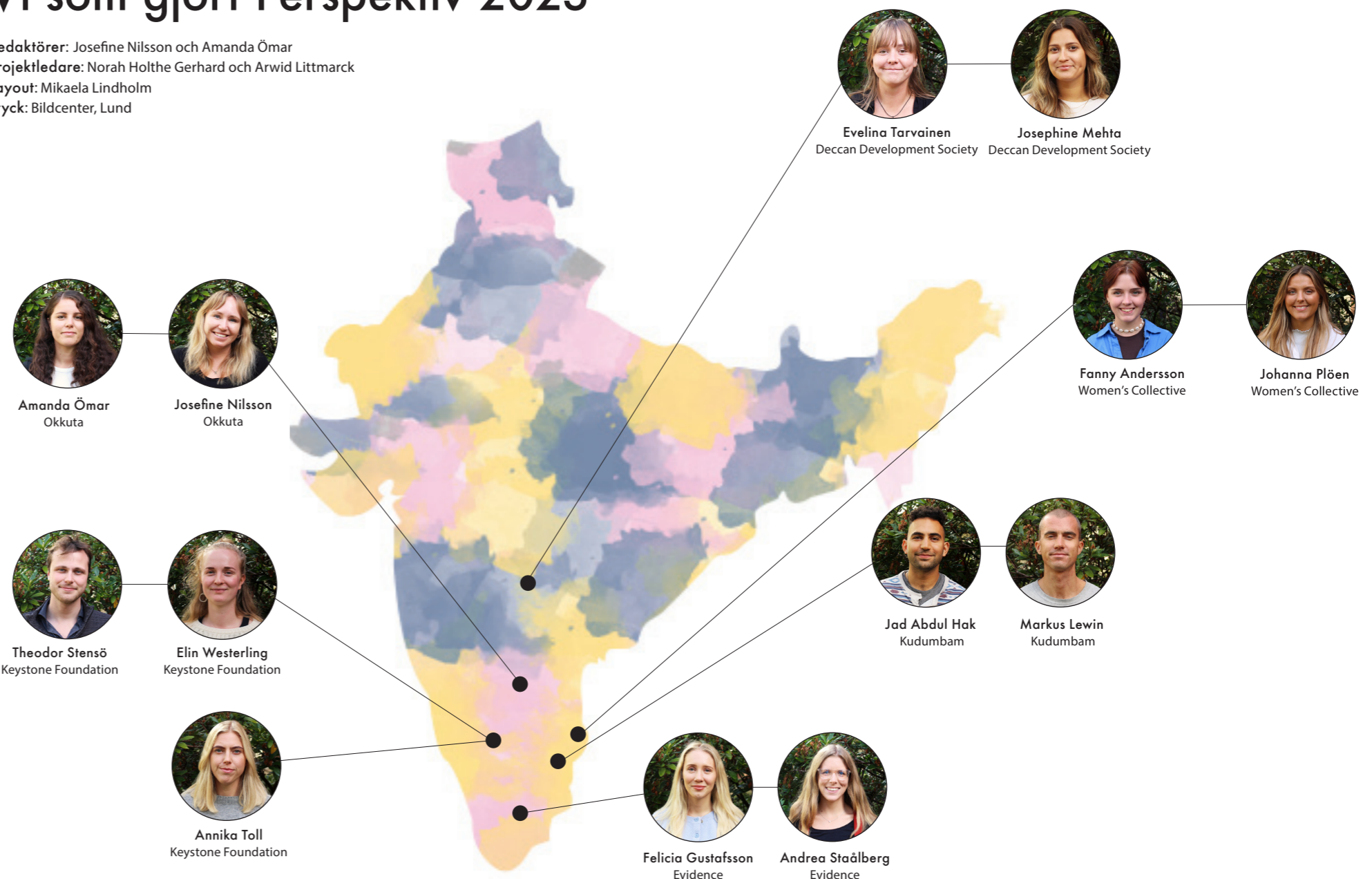
I tidningens första artikel får ni läsare möjligheten att lära er mer om hur kvinnliga bönder engagerade i Deccan Development Society lyckades vara självförsörjande under pandemin. I uppslaget om Covid-19-situationen i Indien delar även resten av Svalornas partnerorganisationer med sig av hur de påverkats och med stor beslutsamhet lyckats anpassat sitt arbete efter rådande omständigheter. Ni kan läsa om Evidence, som står på daliternas sida och arbetar för att komplettera det diskriminerande rättssystemet. Keystone har sedan 29 år tillbaka kämpat för urfolksrättigheter, värnandet av urfolkskunskap och miljön i Nilgiribergen. Okkuta arbetar på flera nivåer för att motverka antalet barnäktenskap som har ökat under pandemin. Kudumbam faciliterar självhjälpsgrupper för kvinnor som bidrar till ökat inflytande och egenmakt. Women's Collective hjälper kvinnliga bönder som fått sin mark förlorad. Samtliga artiklar påvisar vikten av ett aktivt, starkt och motståndskraftigt lokalt civilsamhälle.

Trevlig läsning!

Amanda Ömar & Josefine Nilsson
Redaktörer

Vi som gjort Perspektiv 2023

Redaktörer: Josefine Nilsson och Amanda Ömar
Projektledare: Norah Holthe Gerhard och Arwid Littmarck
Layout: Mikaela Lindholm
Tryck: Bildcenter, Lund

Innehåll

- 04 Så arbetade Svalornas partnerorganisationer under pandemin
- 06 Matsäkerhet i en tid av osäkerhet
- 08 Tillsammans för en landsbygd utan barnäktenskap
- 10 Kvinnliga självhjälpsgrupper förändrar könsroller
- 12 De spelar en nyckelroll i arbetet för daliters rättigheter
- 14 Tigrarna vs. Kurumbafolket – Falsa Fiender
- 16 Urfolkskunskap och klimat arbete – från ord till handling
- 18 Hirs — ett hållbart alternativ för bönder

Om Svalorna Indien Bangladesh

Svalorna har arbetat med att bekämpa fattigdom och diskriminering i över 60 år. Tillsammans med lokala organisationer tar vi tag i fattigdomens orsaker och gör det möjligt för människor att stå upp för sina rättigheter och skapa sig ett bättre liv. Läs mer om vårt arbete på svalorna.org

Kontakt

Hemsida: www.svalorna.org
Adress:
Svalorna Indien
Bangladesh
Spolegatan 5,
222 20 Lund
Telefon: 046-12 10 05
E-post: info@svalorna.org

Stötta oss

Bli medlem:
svalorna.org/medlem
Plusgiro: 90 12 34-5
Swish: 123 90 12345

På omslaget:

Mogulamma Kandakam visar de fröer hon samlat på sig under åren.
Foto: Evelina Tarvainen.

Detta material har finansierats av Sida genom ForumCiv. Sida/ForumCiv delar inte nödvändigtvis de åsikter som här framförs. Ansvar för innehållet är uteslutande producentens/författarens.

Så arbetade Svalornas partnerorganisationer under pandemin

Coronapandemin ledde till en global ekonomisk och social kris, vilket fick förödande effekter runt om i världen. I Indien bidrog nationella nedstängningar, minskade arbetsmöjligheter och sänkta löner till lägre inkomster. Detta ökade fattigdomen i landet kraftigt på såväl landsbygden som i städerna. Smittspridningen var svår att stoppa på grund av bland annat brist på sanitet och trångboddhet hos stora delar av befolkningen. Tillgången till vård minskade när landets sjukhus överbelastades, vilket ledde till höga dödstal. Kvinnor, fattiga och daliter, redan marginaliserade grupper i samhället, drabbades särskilt hårt av pandemins konsekvenser. Svalornas partnerorganisationer inriktar sig på att förbättra situationen för dessa grupper och behövde genom pandemin hitta alternativa lösningar för att kunna fortsätta att bedriva sitt arbete trots försvårande omständigheter.

Evidence

När pandemin var som mest påtaglig i staden Madurai genomförde Evidence sina utbildningsprogram digitalt, något som pågick i ungefär fyra månader. En av de grupper som drabbades hårt av pandemin var daliter. En grupp som redan innan pandemin var ekonomiskt utsatt och inte hade samma tillgång till sjukvård som människor från högre kaster. Under nedstängningen ökade antalet brott mot daliter och Evidence svarade med att bidra till en rapport om hedersvåld som ökat under pandemin. Vidare anordnade organisationen en insamling samt delade ut mat och kläder till behövande för att underlätta för de mest utsatta.

Keystone Foundation

För Keystone stannade arbetet över en natt eftersom organisationen främst arbetar i fält med begränsad digital kommunikation. Många i lokalsamhällena där Keystone arbetar förlorade sina jobb och skars av från livsnödvändiga förnödenheter när marknader stängdes ner. Här klev Keystone in och köpte upp den skörd som annars blivit stående på fälten och delade ut denna tillsammans med medicin i byar och centrum. Keystone tog även en viktig roll i vaccineringsprogrammen, framför allt som informatör då det fanns en utbredd vaccinskepticism. Keystone uttrycker tacksamhet för hur flexibla partnerorganisationer och donatorer var i att snabbt ställa om finansieringskrav till situationen. Pandemin drabbade Nilgiribergen hårt, men insatserna har haft en del långsiktigt stärkande effekter. Digitala kommunikationsverktyg är nu etablerade på flera fältkontor, lokalt odlad näringsrik mat som tidigare exporterats har nu etablerats på de lokala marknaderna, och en syrgasanläggning som Keystone hjälpt till att etablera gynnar nu de lokala sjukhusen även när pandemin ebbat ut.

Women's Collective

Under pandemin var det svårt för Women's Collective att utföra sina större evenemang i sina verksamhetsbyar och många event blev framskjutna till 2022. Women's Collectives kvinnliga medlemmar var de som kände av pandemins effekter som mest, då många förlorade sina försörjningsmöjligheter. Dessutom vittnade ett flertal om att våldet mot flickor och kvinnor ökade i byarna de arbetar i. Många av Women's Collectives medlemmar är äldre och påverkades därför i större utsträckning av pandemin. För att assistera och skydda de äldre medlemmarna anordnade organisationen hjälparbete och besökte lokala ålderdomshem för att dela ut förnödenheter så som ansiktsmasker och ris.

Okkuta

Under pandemin tvingades Okkuta att snabbt anpassa sitt arbete – för kvinnors rättigheter och försörjningsmöjligheter på landsbygden. De nationella nedstängningarna resulterade i att många i Okkutas målgrupp förlorade sina försörjningsmöjligheter, då majoriteten är beroende av dagligt arbete. Familjer fick kämpa för att ha råd med ett mål mat om dagen. Viktig information om pandemin och statliga stödpaket hade svårt att nå ut till människor på landsbygden. Kvinnor och flickor i lokalområdet drabbades särskilt hårt av pandemins konsekvenser.

Okkuta identifierade behoven i byarna och utförde flera hjälpinsatser. Däribland direktstöd genom rations- och sanitetspaket samt ekonomiskt stöd till åtskilliga familjer. Lokala jordbrukare bistods i försäljningen av sina råvaror under nedstängningen. Kunskapsspridning om pandemin genomfördes – med fokus på säkerhet, hygien, vaccinering och social distansering. Okkuta utbildade och anställde även lokala kvinnor till att sy ansiktsmasker, vilket bidrog med nya försörjningsmöjligheter samt att fler masker kunde delas ut.

Foto: Adobe Stock

Kudumbam

Restriktionerna bidrog till att transportmöjligheterna upphörde i området, och därmed stannade alla Kudumbams projekt både på gården Kolunji samt ute i avlägsna byar. Det resulterade i en kraftig minskning av produktionen och distributionen till marknaden, vilket hade en betydligt negativ påverkan på organisationens ekonomi. Restriktionerna gjorde det även svårt för Kudumbam att hålla utbildningar för bönder, kvinnor och studenter.

Kudumbams direktör Oswald berättar att styrkan av internationell solidaritet var stark under pandemin. Organisationen fick stöd av sina internationella partners för att kunna betala sina anställda och för att genomföra akuta hjälpinsatser som distribution av mat till utsatta individer på landsbygden och att hjälpa bönder att få sin skörd till marknaden. Personalen på Kudumbam anpassade sig också genom att tillfälligt gå ner i arbetstid.

Matsäkerhet i en tid av osäkerhet

Indien är ett av världens största matproducerande länder, men trots detta är matsäkerheten i landet hotad. Coronapandemin förvärrade situationen då den förde med sig minskade inkomster och utmaningar för livsmedelssystemet. De kvinnliga bönderna inom Svalornas partnerorganisation Deccan Development Society (DDS) var däremot självförsörjande under pandemin, detta tack vare deras fokus på hållbara jordbruksmetoder och decentraliserade livsmedelssystem.

Text & foto: Josephine Mehta och Evelina Tarvainen

Det är förmiddag när vi kommer fram till den lilla byn Potpally i Zaheerabad regionen, dit vi åkt för att träffa Mogulamma Kandakam. Hon har rullat ut en matta i skuggan framför sitt blåmålade hus där vi sätter oss för att ta skydd från den redan brännande solen. Mogulamma är en av alla bönder inom DDS som varit självförsörjande under pandemin och hon förklarar att hon inte behövt förändra något i sitt sätt att odla på för att kunna försörja sin familj. Framför sig håller hon upp små högar med fröer som hon har samlat på sig under åren. Hon berättar att hon odlar upp mot 25 olika grödor på sin åker på endast ett hektar land och pekar stolt ut sina olika variationer av hirs, baljväxter, örter och oljeväxter.

–Genom att jag odlar en stor variation av grödor kan jag se till att jag och min familj får en allsidig och näringsrik kost utan att behöva köpa något från marknaden, berättar Mogulamma.

ENBART ORGANISKT MATERIAL

Att öka den biologiska mångfalden på fälten har varit ett av DDS fokusområden sedan starten 1993 och praktiseras nu av samtliga bönder inom organisationen. Organisationen har även stöttat bönderna i att enbart använda sig av organiskt material från lokala gårdar i stället för att köpa gödsel och insektsmedel. Detta sätt att odla på bidrog till att de inte påverkades lika hårt som andra bönder av de förändringar i pris och tillgång på marknaden som pandemin bidrog till.

Enligt Mogulamma är även Sanghams

”Genom att jag odlar en stor variation av grödor kan jag se till att jag och min familj får en allsidig och näringsrik kost utan att behöva köpa något från marknaden.”

en viktig faktor till att kvinnorna kollektivt tog sig igenom pandemin. Sanghams är kvinnliga bondegrupper inom de olika byarna som startats av DDS för att stärka systemskapet genom att hjälpa och stötta varandra i arbete och motgångar. Det är även en mötesplats för att utbyta fröer och kunskap kring odling och de säljer även gemensamt en del av sina produkter på den lokala marknaden.

MER ÄN SJÄLVFÖRSÖRJANDE

Inte nog med att kvinnorna inom DDS Sanghams försåg sina familjer med mat under pandemin, de hade även tillräckligt för att kunna donera mat till närliggande byar och städer. Behovet av donationer var särskilt stort hos migrantarbetare som förlorade både sitt jobb och möjligheten att ta sig hem. Genom enkäter lokaliserade DDS vad för mat arbetarna behövde och delade därefter ut donationerna månadsvis. De bestod av basvaror som bland annat ris, linser, hirs och chilipulver. Totalt donerades 20 000 kilo mat till byarna och städerna. DDS kom även i kontakt med gravida kvinnor samt en barnomsorg på landsbygden som arbetar med att bekämpa undernäring hos barn. Till dessa grupper delade de ut ragi malt, en gröt gjord på hirs. En ur personalen på DDS kontor som koordinerade donationerna var den då 19 åriga Mayori Masanagari.

–Donationerna hade inte varit möjliga utan Sangham-medlemmarna, säger Mayori Masanagari.

Matvarorna som vi donerade kom inte från marknaden utan direkt ifrån deras hem och fält.

KVINNORNA VISAR VÄGEN FRAMÅT

I en tid då stora delar av befolkningen i Indien drabbades hårt, var de kvinnliga bönderna i Zaheerabad ett undantag. Deras framgång belyser vikten av hållbara odlingsmetoder och samhörighet för att kunna garantera matsäkerhet i en tid av kris, något som även har uppmärksamats i närområdet.

–Vi odlar på samma sätt nu som vi gjorde innan och under pandemin, inte mycket har förändrats. Den enda skillnaden är att fler människor har fått upp ögonen för vårt sätt att producera mat, berättar Mogulamma och håller för siktigt tillbaka sina fröer i lerkrukorna.

Mogulamma Kandakam är en av de kvinnor som varit självförsörjande genom hela pandemin.

Tillsammans för en landsbygd utan barnäktenskap

Kunskap är en förutsättning för att nå målet om jämställdhet mellan kvinnor och män, och med rätt kunskap kan Indiens unga generation leda vägen. Gräsrotsorganisationen Grameena Mahila Okkuta fokuserar därför en del av sitt arbete på just det – utbildning riktad till unga.

Text & Foto: Amanda Ömar och Josefine Nilsson

En solig lördagsmorgon i november har studenterna från Government Highschool Gumlapuras samlats på skolgården. Skoluniformer är utbytta mot vardagskläder inför Okkutas helgutbildning med fokus på barnäktenskap. Dagen börjar med att socialarbetarna Kumaraswamy Channabasaiah och Shaini Rohi delar in de förväntansfulla pojkarna och flickorna i separata grupper. Shaini, mastersstudent i socialt arbete, förklarar att djupt rotade könsbaserade ojämlikheter påverkar barn i olika grad och behöver bemötas därefter.

–Barnäktenskap berövar flickor sin barndom och hotar deras liv och hälsa, säger Shaini.

Hon understryker vikten av att inkludera ungdomar i arbetet mot barnäktenskap.

Helgens workshop skapar en plattform för dialog och eftertanke. Den belyser även orsakerna bakom barnäktenskap och dess efterföljande problematik. Målet är att ungdomar genom utökad kunskap får en större möjlighet att påverka sin framtid.

KAMPEN MOT BARNÄKTENSskap

I Indien är barnäktenskap en allvarlig konsekvens av bristande jämställdhet och skadliga sociala normer. Okkuta arbetar därför för att förändra attityder och betenden genom att utbilda och sprida kunskap om barnäktenskap. Organisationen jobbar även med påverkansarbete för att se till att lagen efterföljs och att flickor fullföljer sin utbildning. Barnäktenskap är ett stort problem i Indien, speciellt på landsbygden. Det är på grund av okunskap om de negativa konsekvenserna, bristande utbildningsmöjligheter, fattigdom och traditionella samhällsstrukturer där flickor giftas bort i tidig ålder.

Under Covid-19 pandemin ökade återigen antalet barnäktenskap i Indien. Enligt Kumaraswamy Channabasaiah, som även är professor i socialt arbete, upplever många föräldrar på landsbygden

Kumaraswamy Channabasaiah och Shaini Rohi.

en stor rädsla för pandemins konsekvenser och den osäkra tillvaron och ekonomiska påföljder bidrar till en ökning av barnäktenskap. Att många familjer ser giftermål som räddningen för att säkra sina döttrars framtid beror delvis på tradition, kultur och religion som tenderar att främja män. Det finns en stark preferens för söner vilket bidrar till att flickor ses som en börda för familjen. Hemgift, när betalning sker från brudens till makens familj vid äktenskap, är ett talande exempel på när flickor anses vara ekonomiskt belastande. Hemgift är olagligt men fortfarande vanlig förekommande i Indien och motiverar Okkutas starka närvaro i sina projektbyar.

–Jag upplever att dessa initiativ gör skillnad genom att sprida information, utbilda kvinnor och bistå med rådgivning till föräldrar på landsbygden, förklarar Kumaraswamy Channabasaiah.

KUNSKAP BIDRAR TILL FÖRÄNDRING

En skumpig resa längs ojämna grusvägar omgivna av frodiga odlingsfält leder till en av många små byar i Kolardistriktet. Stenhusen ligger tätt ihop och naturfärgade byggnader blandas med de färgglada husen. Det är tidig eftermiddag och få människor är i rörelse då majoriteten av invånarna arbetar på de kringliggande fälten. Liksom andra i närområdet livnar sig större delen av befolkningen som dagligarbetare inom jordbruk. Det är en osäker inkomst då efterfrågan på arbetskraft styrs av årstid och väder.

Utbildning om barnäktenskap, jämställdhet och flickors rättigheter för elever på Government high school i Gumlapura. Föreläsare Shaini Rohi.

I ett av byns färgglada hem bor Saradhamma, 35 år. Hon är en av många kvinnor som fallit offer för barnäktenskap. Som 14-åring tvingades hon lämna hemmets trygghet för att giftas bort med en vuxen man. Enligt indisk tradition flyttade hon in i mannens hus och blev isolerad från familj, vänner och andra stödsystem. Okkuta började arbeta i Saradhammas by för fem år sedan. Saradhamma blev väldigt imponerad av Okkutas arbete, och valde därmed att engagera sig. Kunskapen Saradhamma fick genom sitt engagemang hjälpte henne att förstå de övergrepp som hon utsattes för som barn.

–Jag genomgick mycket lidande när jag giftes bort, men fick lära mig att acceptera situationen. Jag dog nästan under min förlossning för min kropp var inte redo för att få barn. Genom Okkuta lärde jag mig att det jag utsattes för som barn var fel, berättar hon.

Saradhamma överlevde sin förlossning – många andra unga föderskor gör inte det eftersom deras kroppar inte är färdigutvecklade. Enligt UNICEF är

”Jag har lärt mig att lagen, regeringen och Okkuta arbetar för att förhindra barnäktenskap.”

gravidrelaterade komplikationer globalt den vanligaste dödsorsaken för flickor mellan 15 och 19 år.

CIVILSAMHÄLLETS ROLL

Okkutas kamp mot barnäktenskap påvisar vikten av ett starkt civilsamhälle. Outtröttligt arbete för informations-spridning och aktiva medlemmars närvaro har en avgörande roll i att synliggöra samhällsproblem, förmedla kunskap och bidra till förändring. Saradhamma är en av många kvinnor i Okkutas projektbyar som kämpar för kvinnors och flickors rättigheter.

Föreläsning för ungdomar och vuxna om jämställdhet och rättigheter i staden Mulbagal med Kumaraswamy Channabasaiah.

–Okkuta ger oss modet att möta samhället och tillsammans hantera våra problem, menar Saradhamma.

Genom Okkutas utbildningar har Saradhamma lärt sig om hjälplinjer och andra insatser tillgängliga för barn som riskerar eller har utsatts för barnäktenskap. Hon har använt kunskapen för att förhindra att hennes dotter och

BARNÄKTENSskap I INDIEN

Varje år giftas 1,5 miljoner barn under 18 år bort i Indien - motsvarande en tredjedel av det totala antalet globalt, enligt UNICEF. Majoriteten av de som riskerar att tidigt förlora kontrollen över sina liv är flickor. De är mer benägna att förbli fattiga, utsättas för våld och övergrepp samt uppleva dödliga komplikationer vid graviditet och förlossning. Indiska flickor som giftas bort tidigt riskerar även att bli socialt isolerade från sociala skyddsnet. Framtida möjligheter tas även ifrån dem när de vanligtvis inte fullföljer sin skolgång. Dessa konsekvenser påverkar inte bara flickan utan även hennes familj och samhället i stort. Barnäktenskap är djupt rotat i sociala och traditionella normer och belyser den utbredda ojämlikheten och diskrimineringen mellan könen i Indien. Ökade utbildningsmöjligheter för flickor, hårdare lagstiftning och ett starkt civilsamhälle är några av anledningarna till att antalet barngiftsmål minskat kraftigt i landet det senaste decenniet. Trots det har Indien fortfarande det störst antalet barnbrudar i världen – 223 miljoner.

andra flickor mött detta öde.

–Jag kände inte till det stöd som vi har på vår sida. Jag har lärt mig att lagen, regeringen och Okkuta arbetar för att förhindra barnäktenskap. Med hjälp från Okkuta har jag kunnat ge min dotter möjligheten till ett bättre liv som hon inte skulle ha fått om hon hade blivit bortgift som barn.

Gruppens sekreterare Chitra visar stolt upp passboken där alla anteckningar bokförs.

Sekreterare Chitra tillsammans med några av gruppens medlemmar.

Kvinnliga självhjälpsgrupper förändrar könsroller

När kvinnor på den indiska landsbygden får upp ögonen för jämställdhet och lika villkor utmanas de traditionella könsnormerna. Tillsammans med Svalornas vänorganisation Kudumbam driver kvinnor så kallade självhjälpsgrupper som ger dem möjlighet till inflytande och att bestämma över sina egna liv. Idén om självhjälpsgrupper har spridits som en löpeld och nått delstaten Tamil Nadus mest avlägsna byar. Självhjälpsgrupper är en symbol för kvinnans äganderätt, ett kollektivt verktyg med inkomst som medel för egenmakt och en stärkt socioekonomisk situation. Detta verktyg bidrar till att kvinnor kan utmana befintliga normer och stärka sina försörjningsmöjligheter.

Text och Foto: Jad Abdul Hak

Indien är ett kollektivistiskt land där kultur och traditioner präglar både status och ställning i samhället. Kvinnor och män har inte samma makt och inflytande att forma sina egna liv och bristen på rättigheter för kvinnor som tillhör marginaliserade grupper blir än mer tydlig ute på landsbygden. Med hjälp av ideella organisationers närvaro

utmanas de befintliga traditionella könsrollerna och synen på kvinnans ställning. En mulen eftermiddag i november beger vi oss ut till byn Valiyampatti tillsammans med representanter från organisationen Kudumbam. Väl framme får vi träffa en av byns fyra självhjälpsgrupper hemma hos Shakila. De kallar sig för Mullai, Jasminblomma på Tamil

Gruppen bildades 2009 efter att Shakila fått upp ögonen för närliggande byars självhjälpsgrupper. De har sedan dess hållit ihop och stöttat varandra vilket förklarar känslan av en gemensam frispråkighet och framför allt en stark sammanhållning.

–En dag vill vi bli Tamil Nadus bästa självhjälpsgrupp, en förebild och inspiration för andra grupper, säger gruppens sekreterare Chitra.

FÅTT UTBILDNING

Med hjälp av Kudumbam har gruppen fått utbildning inom bland annat odling och hantering av boskap, vilket de betonar som en viktig aspekt för deras arbete och självförsörjning.

–När vi sedan kommer tillbaka till byn är det vi kvinnor som delar med oss av kunskaper om jordbruket och boskap, och det stärker vår röst, säger sekreteraren Chitra.

Genom självhjälpsgrupperna får kvinnorna också möjlighet att sätta upp ett gemensamt sparkonto och låna pengar till att skapa långsiktiga försörjnings-

möjligheter och för att möta akuta behov. I Shakilas grupp har kvinnorna använt pengarna på flera sätt för att försörja sig och sina familjer. Investeringar i barnens utbildning och boskap som getter eller kor är vanligast. Sparmedlen har även kunnat nyttjas till inköp av mindre lastbilar som hyrs ut.

Kvinnorna uttrycker att de tack vare självhjälpsgrupperna får sina röster hörda, både som grupp och i privatlivet. Den egna inkomsten har bidragit till att deras status i familjen höjts och de blir inte längre helt beroende av männen som försörjare.

–Anledningen till varför jag är med i gruppen är för att inte behöva be om pengar från någon, inte ens min släkt. Jag visar att det är möjligt som kvinna att tjäna egna pengar och försörja min familj vilket ger mig hopp och självförtroende, berättar gruppmedlemmen Karpagaselvi, varpå hon får medhåll från övriga medlemmar.

–Förr var det mannen som tog alla beslut, idag fattar vi gemensamma beslut, säger Shakila.

Ponnuthai vill stärka andra kvinnor

Ponnuthai är en av de lokala koordinatörerna på Svalornas partnerorganisation Women's Collective. Från att hon länge kämpat i en destruktiv relation är hon idag en inflytelserik röst som främjar kvinnors rättigheter på den indiska landsbygden.

Text och foto: Johanna Plöen och Fanny Andersson

På Women's Collectives huvudkontor i Chennai sitter Ponnuthai rakryggad och berättar om relationen till sin tidigare make som kantats av ett våldsamt förflutet. Hon berättar hur hon gav sig in i ett giftermål med en arbetslös alkoholist, utan att veta om sin mans problem. Som kvinna hade hon låg ställning i familjen och genomlevde tio destruktiva år med sin man. Under dessa år fick Ponnuthai utstå fysiska och psykiska våldsamheter och hon beskriver att det var tack vare hennes son som hon höll sig vid liv under de gångna åren.

STÄRKA KVINNOR

I Indien är många kvinnor beroende av sina män, vilket ofta leder till ojämna villkor och att kvinnan blir diskriminerad på grund av sitt kön. Women's Collective arbetar därför med att stärka kvinnor genom utbildning och öka medvetenheten om kvinnors ställning i Indien.

Som medlem i organisationen kom Ponnuthais historia att nå organisationens personal som erbjöd henne stöd. Med tiden fick hon också förfrågan om att bli en del av Women's Collectives framtida arbete för kvinnors rättigheter, och med sin dåvarande mans godkännande svarade Ponnuthai ja, ett beslut hon är glad för idag.

Stödet från organisationen gjorde att hon kunde bryta sig loss från sin destruktiva relation. Dessutom har erfarenheten gett henne ökat självförtroende och självmedvetenhet, och slutligen chansen att ingå i ett jämlikt systemskap med

andra kvinnor. Women's Collective gör ett omfattande arbete som påverkar många kvinnor på flera olika sätt. För Ponnuthai var det mest givande att få ta del av utbildningar om genus, kvinnors rättigheter och mäns våld mot kvinnor. Hennes nyfunna och stärkta position fick henne över tid att lämna sin man. Med ett varmt leende berättar Ponnuthai vad Women's Collective betyder för henne:

–Ökade möjligheter för oss kvinnor genom kvinnliga förebilder - jag kommer vara en del av organisationen till mitt sista andetag

Ponnuthai har gått från att vara medlem till att bli ansvarig koordinatör för det lokala distriktet, Vasudevannalur. Ponnuthai berättar att hennes bakgrund är fördelaktig under möten med kvinnor, då hon kan relatera med kvinnor som har liknande upplevelser som hon själv. Hennes historia gör att hon kan relatera och erbjuda psykologiskt stöd. Dessutom kan hon, med organisationen i ryggen, erbjuda medlemmar de finansiella stödpaket och insatser organisationen tillhandahåller.

Ponnuthais berättelse vittnar om att organisationen arbetar outtröttligt för att kvinnor som hon själv ska få egenmakt och vara en del av den samhällsliga förändringen. Den visar på vikten av kvinnlig organisering för att stärka kvinnors positioner i ett patriarkalt samhälle i Indien. Vilket de avslutande orden från Ponnuthai också illustrerar:

–Women's Collective, de står på kvinnornas sida.

Ponnuthai (klädd i grönt) föreläser om hirs i en by, Vasudevannalur, Tamil Nadu.

Rajathi och Sornavalli är två aktiva Dalit Human Rights Defenders som jobbar med Evidence.

Vincent Raj, Evidence grundare och verksamhetsledare.

De spelar en nyckelroll i arbetet för daliters rättigheter

Det indiska kastsystemet har under en lång tid diskriminerat en stor del av landets befolkning. Trots att staten förbjöd kastdiskriminering år 1950 så lever traditionerna till stor del kvar i samhället. Daliterna, även kallade "de oberörbara", befinner sig fortfarande längst ner i den sociala hierarkin och utsätts för diskriminering, både vid kontakt med allmänheten, myndigheter och rättsväsendet. Svalornas partnerorganisation Evidence och deras aktivister, däribland Rajathi och Sornavalli, står på daliternas sida och arbetar för att alla ska ha lika rättigheter.

Text: Andrea Stålberg & Felicia Gustafsson Foto: Andrea Stålberg

Aktivisterna, som även kallas för Dalit Human Rights Defenders, arbetar ideellt för Evidence på lokal nivå runt om i delstaten Tamil Nadu. Genom organisationen får de utbildning i mänskliga rättigheter och kunskap om hur de ska agera när daliters rättigheter kränks. Organisationens grundare och verksamhetsledare, A. Vincent Raj, berättar att

organisationen varje år utbildar ett stort antal aktivister. Två utav dem som gått utbildningen är Rajathi och Sornavalli och de har varit en del av Evidence i 13 respektive 10 år. Rajathi berättar hur hon genom Evidence har fått kunskap om sina rättigheter och insåg att hennes rättigheter faktiskt kränktes dagligen. Hon berättar vidare om de utmaningar hon ställs inför, både som dalit och

aktivist, i form av diskriminering samt svårigheter med att få statstjänstemän att ta brott mot daliter på allvar. För Sornavalli har arbetet med Evidence varit viktigt för hennes personliga utveckling. Hon har gått från att inte våga interagera med andra människor till att med stort självförtroende utbilda andra kvinnor om daliters rättigheter.

ETT OFFER FÖR MYCKET

Evidence frivilliga aktivister hjälper organisationen att identifiera fall av brott mot daliter så att organisationen sedan kan ingripa. 21-åriga Jasmine kom att bli ett av Indiens många offer för hedersmord, kastdiskrimineringens mest brutala utgång, och det var genom lokala aktivister som Evidence informerades om tragedin som ägde rum i december 2021. Jasmine var en ambitiös kvinna med drömmar om högre studier och hon arbetade hårt för att stötta sin familj ekonomiskt. En dag förändrades allt

– Jasmine gick till arbetet och kom aldrig hem igen. Fem dagar efter hennes försvinnande hittades hon mördad i en närliggande by. Hennes kollega som tidigare övertalat henne att inleda en kärleksaffär med honom dömdes för brottet. Han tillhörde en högre kast och Evidence arbete bevisade att det var frågan om ett hedersmord och inte ett självmord som polisen insisterade. Jasmine hade berövats livet på grund av sin kasttillhörighet.

Evidence kom att stå bakom familjen i den juridiska processen och bidrog bland annat till att de beviljades full ekonomisk kompensation. Idag, omkring ett år efter att Jasmynes föräldrar förlorade sin dotter, har de tack vare Evidence arbete återfått tron på rättvisa och förväntar sig därför att den dömda får det straff han förtjänar trots att han tillhör ett högre kast.

ETT ARBETE SOM GÖR SKILLNAD

Evidence har sedan organisationen grun-

Lär känna två starka kvinnor

RAJATHI 39 ÅR

Rajathi berättar hur hon tidigare levde ett tufft liv med en kontrollerande och våldsam man. När hon senare valde att skilja sig insåg hon att andra kvinnor stod inför liknande utmaningar och att hon kunde göra en skillnad för dem. Hennes tidigare man hade tvingat henne att sluta på sitt jobb och det var först efter skilsmässan som hon återgick till arbetslivet. Rajathi började då jobba på en organisation som arbetar för barns rättigheter och det var där hon träffade sin nuvarande man. "Han var aktivist när vi träffades och han uppmuntrade mig att engagera mig i Evidence arbete", säger Rajathi. Som aktivist hjälper hon daliter som utsatts för brott och stöttar dem i kontakt med myndigheter. Hon hjälper dem också att söka kompensation och följer upp fallen samt engagerar sig i utbildningsprogrammen som Evidence bedriver.

SORNAVALLI 42 ÅR

Sornavalli blev bortgift som 12-åring och utsattes vid upprepade tillfällen för våld i hemmet. Hon födde sitt första barn vid 13-års ålder. Sornavalli kom senare i kontakt med Evidence genom att hennes syster sökte hjälp hos organisationen. Hon blev därefter en av deltagarna i organisationens utbildningsprogram, något som stärkte hennes självförtroende, och idag är hon med och utbildar andra kvinnor. Hon gick från att vara ett offer till att bli en aktiv ledare. "Jag hade ingen som fanns där för mig, så nu vill jag hjälpa andra kvinnor", säger Sornavalli. Hon arbetar med Women Justice Forum som är ett av Evidence utbildningsprogram inom mänskliga rättigheter. Hon identifierar potentiella deltagare och utbildar dem om mänskliga rättigheter, stöttar offer och informerar Evidence vid eventuella brott mot daliter. Sornavalli är särskilt stolt över sin insats i ett fall där hon bidrog till att daliter fick tillgång till en allmän väg som under 45 års tid varit blockerad av en familj tillhörande ett högre kast.

"Jasmine hade berövats livet på grund av sin kasttillhörighet."

dades år 2005 stöttat omkring 25 000 daliter som fallit offer för kastdiskriminering. Det är något som gjort att organisationen vunnit förtroende från allmänheten som en pionjär inom området. Tack vare Evidence insatser kan daliter få hjälp och stöd om de utsätts för brott – precis som Jasmynes familj. Genom utbildningar kan allt fler informeras om sina rättigheter och med hjälp av aktivister som Rajathi och Sornavalli kan informationen även nå människor på bynivå och därmed ge andra daliter möjligheten att bli sina egna förändringsaktörer.

A. Vincent Raj berättar att de lokala

aktivisterna har en viktig roll i Evidence arbete eftersom de fungerar som en länk mellan organisationen och daliterna i samhället. De verkar också för att stärka daliterna genom att hävda deras rättigheter och assistera offer vid kontakt med polis och domstol.

Evidence mål är att arbeta på nationell nivå och göra skillnad för daliter i hela Indien – ett arbete de redan har påbörjat. A. Vincent Raj berättar stolt hur organisationens insatser redan nu har bidragit till förändringar på policynivå och skapat debatt i det indiska parlamentet.

Rajathi och Sornavalli delar visionen om att göra skillnad för daliter i landet. "Jag drömmer om ett samhälle med jämställdhet och rättvisa för dalitkvinnor", säger Rajathi, som genom sitt arbete sett en förbättring för daliter och att allt fler kvinnor anmäler brott. Sornavalli berättar om sin vision att göra hennes by fri från diskriminering och att hennes by ska bli en förebild för andra områden.

Tigrarna vs. Kurumbafolket – Falska fiender

I tigerreservatet Mudumalai i Nilgiribergen har tigerbeståndet ökat och reservatet utvidgats - goda nyheter för världens största kattdjur och naturen de lever i. Men i arbetet med att värna tigrarna har urfolket Kurumba trängts bort. Detta är inte bara ett hot mot urfolket utan även mot den biologiska mångfalden i regionen. Nu kämpar Kurumbafolket med hjälp av Svalornas partnerorganisation Keystone Foundation för att få tillbaka rätten till sin mark.

Text och foto: Elin Westerling, Theodor Stensö och Annika Toll

Innan tigerreservatet etablerades levde generationer av Kurumba i symbios med områdets flora och fauna, berättar Lalitha, Kurumba-ledare och programkoordinator på Keystones fältkontor i Mudumalai. De jagade, odlade, handlade med andra urfolk i regionen, skötte om sina djur och dess betesmarker, och konflikter mellan tigrar och befolkningen var sällsynta. Idag ser situationen för tigrar och Kurumba helt annorlunda ut. I den intensiva samhällsutveckling och urbanisering som Indien genomgått de senaste decennierna har båda förpassats till marginalerna.

I takt med en ekonomisk och demografisk utveckling som krävt allt större utrymme för städer och jordbruk har deras marker inskränkts och avskogats. Den levnadsstandard som höjts för majoriteten av den indiska befolkningen har inte nått Kurumba. Och av det tigerbestånd som tidigare sträckte sig över stora delar av subkontinenten finns nu bara fragment kvar.

51 TIGERRESERVAT

Tigern har en snarast ikonisk betydelse för Indien, och för att skydda det kvarvarande beståndet har den indiska staten upprättat 51 tigerreservat i vilka strikta regler separerar människa från natur. I reservatet Mudumalai har Kurumba inte längre rätt att bo och fritt vistas i de områden de så länge kallat hem. Syftet med tigerreservaten är att värna de sista delarna av den indiska vildmarken, men faktum är att detta påverkar inte bara urfolket, utan också tigrarna negativt.

Regleringen av Mudumalai har tilltagit gradvis. På 1940-talet blev området naturreservat, och 1984 tigerreservat, vilket tvingat allt fler att lämna sina byar och bosättningar. År 2007 utökades tigerreservatet med en 368 km² buffertzon där många Kurumba nu lever

under begränsningar, samtidigt som en del bor kvar i enklaver i de hårt kontrollerade kärnområdena inne i själva reservatet.

För Kurumba innebär begränsningarna förödande konsekvenser på livsstil och kulturarv. De har skurits av från sina försörjningsmöjligheter i skog och mark, och från tillgång till tempel och gravplatser. När vi åker genom reservatet visar Rajesh, Kurumba och fältassistent på Keystones Governance-program, den skog han inte längre får bruka. Han pekar på några skogsdungar invid vägen: "De träden planterade min farfar. Nu får vi inte gå dit. Och där ligger en av våra heligaste platser", lägger han till och pekar på en helgedom vid väggkanten, "Inte heller dit får vi gå."

Med stöd från Keystone arbetar Kurumba i Mudumalai för att få tillbaka sina landområden. Detta gör de genom att återropa en indisk lag från 2006 om kollektiva skogsrättigheter, vilken ger urfolksgrupper rätt att leva på och av sin traditionella mark och skog, samt få stöd att upprätta infrastruktur, såsom vägar, skolor och vattenförsörjning. I slutet av november blev närliggande samhället Pillur, också med stöd av Keystone, det första området i delstaten Tamil Nadu att få skogsrättigheter. Detta har väckt förhoppning att det ska bli verklighet även i Mudumalai, och när vi i mitten av december besöker fältkontoret berättar Lalitha och Rajesh att de precis ansökt om skogsrättigheter i flera områden i reservatet.

Processen att få skogsrättigheter är komplicerad och kräver samarbete. Urfolken behöver ta fram kartor såväl som en gemensam plan över hur de vill för-

Lalitha

På grund av spridningen av invasiva arter har Skogsdepartementet anställt lokalbefolkningen att rensa bort dessa. Av kvistar som blir kvar har en hållbar verksamhet vuxit fram. Tillsammans med andra material såsom bambu, används de invasiva arterna för att tillverka exempelvis stolar, korgar och bricker. Just nu är både produktion och försäljning småskalig, men förhoppningar finns att verksamheten ska kunna vara lönsam för samhällen inne i och runt om tigerreservaten.

valta marken. Detta är ett tids- och resursintensivt arbete där en myriad av intressen ska tas i beaktning. För att Kurumba, men även fler av Nilgiribergens urfolk, ska få sina rättigheter krävs fortsatt gediget engagemang, särskilt i en tid av krympande utrymme och åtstramad resurser för civilsamhället.

INDIEN ÄR I FRAMKANT

Samtidigt avsätts stora resurser till bevarande av tigrarna. Det globala tigerbeståndet har krympt till den grad att arten klassas som starkt hotad av Internationella Naturvårdsunionen. Indien har varit i framkant i att sätta in åtgärder för att vända utvecklingen, och dessa har faktiskt haft effekt. Enligt officiella siffror har tigrarna i Mudumalai ökat från 19 individer år 2008, till 103 år 2018.

Tigern har inte bara ett stort nationellt symbolvärde, utan från sin plats högst upp i näringskedjan har de en helt central betydelse för biologisk mångfald och balans i sina vidsträckta revir. Skogsdepartementet har brett stöd för att ge

tigrarna större områden fria från mänsklig påverkan, särskilt som arbetet verkar ge resultat. Lalitha och Rajesh uttrycker dock en oro över att departementet vill uppvisa ett lyckat arbete för att få mer resurser, och att antalet tigrar egentligen är färre än vad som uppges.

Rajesh

ÖKAR RISKEN FÖR SKOGSBRÄNDER

Dessutom har förvisningen av Kurumbafolket från Mudumalai haft omvänd effekt på den biologiska mångfalden. Där deras boskap en gång betade frodas nu invasiva växter, som kväver den lokala floran och i praktiken stänger ute många djur från stora områden. Genom bilrutan ser vi hur dessa vidsträckta snår av vitblommigt buskage breder ut sig. De växer tätt och förökar sig obehindrat, vil-

”Syftet med tigerreservaten är att värna de sista delarna av den indiska vildmarken, men faktum är att detta påverkar inte bara urfolket, utan också tigrarna negativt.”

ket också ökar risken för skogsbränder. Där Kurumbafolket förr upprättade brandgator, och där en naturlig distans mellan växtlighet gav skydd, sprids nu bränder ohämmat. Klimatförändringarna

utgör en ytterligare riskfaktor, som medfört stadigt minskande nederbörd, längre perioder av torka och mer intensivt och oberäkneligt extremväder.

Vidare pekar Lalitha och Rajesh på den verksamhet av ekoturism som vuxit fram inne i reservatet, med hotellvistelser och safaritur. Det finns krav på att ekoturismen måste ge en del av vinsten till de lokala samhällena. Något som inte sker. Däremot har den ökade nedskräpning som turismen fört med sig fått Skogsdepartementet, med uppmaning från lokalsamhällena, att anställa Kurumba för att städa upp efter turisterna. Vi frågar Lalitha om hur de ser på att låta turismen fortsätta: "Vi stödjer verksamheten i reservatet - om vi som bor här kan ta del av den, och få den inkomst vi har rätt till".

Enligt Lalitha och Rajesh skulle hela området må bäst av att Kurumba och tigrarna fick leva i symbios. "Vi gillar tigrar, tigrar är ett vilt djur. Men vi stöttar en symbiotisk relation - att kunna skydda tigern samtidigt som vi kan leva fritt, som vi gjort i många år."

Urfolkskunskap och klimatarbete - från ord till handling

Vikten av urfolkens kunskap har fått en allt större betydelse i klimatdebatten. Det har skrivits in i Parisavtalet 2015 och senast i december 2022 i FN:s resolution om biologisk mångfald. Urfolk, som i generationer levat nära naturen, vet både vad klimatförändringarna innebär och hur man kan leva av och med naturen, utan att kompromissa dess framtid. Samtidigt är det svårt att tillvarata traditionsbundna kunskaper i de dominerande västerländska vetenskapstraditionerna. Keystone Foundation har sedan starten för 29 år sedan arbetat för att främja urfolksrättigheter och miljön i Nilgiribergen. Hur fungerar detta arbete, och vad spelar det för roll i klimatkrisen? Vi har pratat med tre team i organisationen som alla är i framkant av detta arbete.

Text och Foto: Elin Westerling, Theodor Stensö och Annika Toll

Asish är programkoordinator för Barefoot Ecologists. Projektet, som går ut på att urfolk samlar in data från sin närmiljö, började 2008 för att dokumentera hur urfolken lever av skogens resurser. Bland annat var syftet att visa lokala aktörer hur urfolkens försörjningsmetoder är grundläggande för bevarandet av biologisk mångfald. Med deras unika inblick i den lokala miljön har man gjort upptäckter som annars gått förlorade. Ett exempel är Lejonsvansmakaken, en apart man inte tidigare visste fanns i Nilgiribergen. Datainsamlingen handlar alltmer om att förstå klimatförändringarna, och har dessutom visat sig spela en avgörande roll för katastrofriskreducering. Barfotaekologerna bidrog till att förutse översvämningarna och jordskreden som drabbade regionen 2019, samt kartläggning av skadorna. Asish understryker vikten av att sammanväva urfolkskunskap och andra vetenskapstraditioner, för att främja flera perspektiv. Alla gynnas av ett samarbete som inte bygger på kunskaps-hierarki.

ÖKA TILLGÄNGLIGHETEN

Faisal & Ranjani leder People & Nature Collectives, som sedan 2018 arbetar för att bevara och främja urfolkskunskap. Syftet med programmet är att öka tillgängligheten av information samt se till att traditioner och kultur inte ska gå förlorade. Inom programmet utvecklas också ett digitalt arkiv med information om Nilgiribergens flora och

Bhavya.

fauna, samt om urfolkens traditioner och metoder. Det handlar om allt ifrån musik till den traditionella honungsinsamlingen. Med klimatförändringarna ökar vikten av dokumenterad kunskap för att jämföra hur klimatet och den biologiska mångfalden förändras över tid. Faisal och Ranjani menar att även om Keystone arbetar med och för urfolken, förblir de en extern aktör. Därför är målet att urfolken själva ska dokumentera och samla in material till arkiven, något inte minst yngre generationer visar stort intresse för. Syftet med programmet är främst att ge urfolken makt över sin egen kunskap och historia, och därför avgör de själva vad som ska delas i de gemensamma arkiven och vad de behåller i de egna samhällena.

I september 2022 startade Bhavya Klimatförändringsprogrammet, ett paraplyprogram som koordinerar och stärker det klimatarbete Keystone, genom till exempel

Faisal & Ranjani
leder People &
Nature Collectives.

Målning från urfolken.

Barefoot Ecologists-projektet och People & Nature Collectives-programmet, redan ägnat sig åt. I det nya programmet arbetar man med katastrofriskreducering och klimatanpassning, med utgångspunkt i urfolks- och lokalsamhällenas kunskaper och behov. "På Keystone jobbar vi

exempelvis med att urfolk ska få rättigheter till sin skog, men vad händer när själva skogen förändras?", säger Bhavya, och belyser att man med klimatperspektivet uppmärksammar problem som tidigare förbisetts. Hon tillägger att genusperspektivet är grundläggande i klimatarbetet. Trots att kvinnorna ofta drabbas hårdast sitter män i större utsträckning på information och påverkansmöjligheter. Urfolken, inte minst kvinnorna, har mycket kunskap om miljön och hur den förändras. Keystone arbetar därför för att stärka kvinnors röst och deltagande, både lokalt och på nationell nivå genom olika nätverk. Bhavya berättar att det finns brist på kunskap kring klimatfrågor generellt, och urfolkens och kvinnornas roll specifikt. Därför kommer hennes fokus framöver ligga på att öka förstäelsen kring detta, både på Keystone och i Nilgiribergen, men även i sammanhang som FN:s klimattoppmöten.

Kvinnliga bönder bekämpar landgrabbing

Landgrabbing är ett utbredd problem i Kovilpatti, i södra Indien. Kvinnliga medlemmar i Svalornas partnerorganisation, Women's Collective (WC), har genom att organisera sig ökat sitt inflytande och hjälper idag bönder att få tillbaka den mark som tagits ifrån dem till följd av uppbyggnaden av grön energi.

Text och foto: Johanna Plöen och Fanny Andersson

Längs med landsvägarna i Kovilpatti tornar nu ett flertal vindkraftverk upp sig som avslöjar landets satsning på grön energi. Samtidigt som omvärlden hyllar Indiens gröna investeringar vittnar bönderna om myntets baksida. Det förekommer att staten och företag beslagtar böndernas mark, så kallad landgrabbing. Detta är ett utbredd problem för ett flertal bönder i Kovilpattidistriktet i Tamil Nadu. Landgrabbing resulterar i förödande konsekvenser för bönderna eftersom markförlusten leder till förlorade försörjningsmöjligheter. Som resultat försvinner böndernas jordbruksmöjligheter, vilket minskar deras matproduktion och driver fler människor in i fattigdom

GRÖN ENERGI KRÄVER MARK.

Uppbyggnaden av grön energi kräver mycket mark, vilket bönder ofta har gott om. För att få tag på mark vittnar Women's Collective om att företag som konfiskerat marken har använt sig av illegala metoder. Exempelvis har marken beslagtogs genom att markrättigheter har skrivits över till företag med förfalskade underskrifter. Dessutom har det förekommit att utdrivning har skett med

hjälp av polisiära medel. WC arbetar för att motarbeta detta genom att stärka de kvinnliga böndernas politiska positioner. I Kovilpatti har arbetet nått framsteg och kvinnorna innehar idag en majoritet av platserna i det lokala styret, Panchayat. Kvinnornas nya politiska ställning är påtaglig i fallen gällande landgrabbing. De bönder som har förlorat sin mark är till stor del män, vilka nu vänder sig till WC:s kvinnliga medlemmar för att få hjälp med att återta sin mark. Att män rådfrågar kvinnor är en ovanlig företeelse och går emot den traditionella indiska normen, men nu med WC:s inflytande är det kvinnorna som besitter rätt kunskap för att hjälpa männen. Genom protester och politiska samtal har kvinnorna lyckats återta marken till ett flertal av jordbrukarna.

Hur framtiden kommer utspela sig när Indien fortsätter ställa om till grön energi är ännu oviss. Tydligt är att satsningen på den gröna energiomställningen inte undkommer problem. Däremot står det klart att organisationer som Women's Collective kommer fortsätta belysa problematiken och kämpa för att statens satsningar på grön energi inte sker på böndernas bekostnad.

Hirs — ett hållbart alternativ för bönder

Hirs är ett sädeslag som människor i Indien har odlat i flera årtusenden. En gång i tiden var hirs en viktig basföda, tillsammans med vete och ris. Än idag är vete och ris en basföda för majoriteten av Indiens stora befolkning medan hirs till stor del försvunnit från indierna tallrikar. Tack vare indiska civilsamhällesorganisationer, som Svalornas vänorganisation Kudumbam, har sädeslaget återigen börjat få en central roll inom landets jordbruk. På Indiens initiativ har 2023 utnämnts av FN som Internationella Året för Hirs (IYM2023) för att höja medvetenheten och statusen för grödan globalt.

Text och foto: Markus Lewin

Redan för 15 år sedan sammanställde Kudumbam en rapport som kartlade hirsproduktionen inom Tamil Nadu vars resultat visade på en tydlig nedgång jämfört med tidigare generationer. Siffror från en nyligen publicerad rapport från 2022 av flera indiska forskare visade att kvantiteten av olika sorters hirs som produceras i landet har gått ner hela 60–90% under de senaste 40 åren. Den enda varianten av hirs som klarat sig bättre enligt studien är sorten fingerhirs.

Nedgången beror på flera orsaker: prissättningen på hirs, låg ersättningsgrad, avsaknad av statliga stimulanser, låg social status, minskade areal av jordbruksmark där hirs odlas och ogynnsamma förhållanden inom det statliga matdistributionssystemet (PDS - Public Distribution System). Genom PDS får personer med låg inkomst möjlighet att köpa mat till ett rabatterat pris. Ett stort antal bönder får också möjlighet att sälja sina produkter till staten till ett förutbestämt pris, vilket skapar en långsiktig trygghet. Något som återkommande pekats ut som en huvudfaktor till att bönder, särskilt småskaliga, tvekar till att börja odla hirs är att grödan inte inkluderats inom PDS. Kudumbam genomförde därför en kampanj för att hirs bör inkluderas i PDS vilket kan ha bidragit till att Tamil Nadus regering 2023 ska starta ett pilotprogram där sädeslaget inkluderats på utvalda platser inom delstaten.

UPPMUNTRAS ATT ODLA HIRS

Historien om hur hirs inte längre är en prioriterad gröda att odla för många bönder bär på flera förklaringar. Detsamma gäller för varför den stora majoriteten av Indiens befolkning har valt att slutat

HIRS

Hirs är ett sädeslag som länge har odlats i Indien och är känd för sitt näringsrika innehåll, förmåga att ge en bra skörd trots näringsfattig mark och att den är klimattålig. Det finns nio olika sorters hirs, varav de vanligaste i Indien är pärlhirs, fingerhirs, småkornigt hirs och rävsvars hirs. Från att ha varit en integrerad del av matkulturen och en av de mest odlade grödorna i landet har hirs bortprioriterats av många bönder. Detta är något som flera av Svalornas partnerorganisationer arbetar med att förändra, för att uppnå matsäkerhet och bekämpa fattigdom. Hel hirs tillagas på samma sätt som ris med en koktid på cirka 10 minuter. Många indier använder hirs mjöl för att tillaga främst rotis (ett tunt stekt bröd) och olika former av snacks.

konsumera hirs. Det finns dock flera positiva tecken på en pågående förändring efter ett kontinuerligt arbete från civilsamhället som nu börjat ge resultat. Exempelvis har det observerats att produktionsvolymerna långsamt ökat av hirs. Konsumeringen av hirs är även på uppåtgående i Indien och bönder uppmuntras nu att återuppta odlingen av hirs. Samtidigt har det inom befolkningen från stadsmiljöer skett en attitydförändring kring konsumtionen av hirs. Kampanjer har gjort flera medvetna om det större proteininnehållet hos hirs, mängden fiber och flera viktiga näringsämnen som gjort att sädeslaget fått en större efterfrågan som en del av en mer hälsosam livsstil.

En fördel med hirs är att den naturligt är tolerant mot ett varmare samt torrare klimat. På grund av dessa egenskaper har icke-statliga organisationer som Kudumbam också börjat lyfta fram fördelarna

Hirsbonden Aravindan hjälper Kudumbam att plantera träd i en by.

Ett hirsfält på Tamil Nadus landsbygd.

Finger-hirssorten i Arulmozhis händer.

att få information om olika marknader. En av dessa bönder är Aravindan. Han och hans familj har i flera generationer odlat hirs ekologiskt för att sälja till indiska konsumenter. Han berättade att det bara för cirka 20 år sedan var betydligt fler bönder i området som odlade hirs. Den hirs han producerar säljer han nu till privata konsumenter runt om i Indien. Arulmozhi är en kvinnlig bonde som vi besökte som odlar hirs småskaligt, men som till skillnad från Aravindan endast odlar för att täcka familjens matbehov. Hon berättade att en fördel med hirs sorten Kodo som odlades på hennes fält var att den är mer tålig mot torka jämfört med andra grödor.

EN ALTERNATIV VÄG FRAMÅT

Hirs kan stärka matsäkerheten och bekämpa näringsbrister. Samtidigt är den anpassad till ett förändrat klimat med utökade perioder av torka. För att en långsiktig beteende- och konsumtionsförändring av hirs ska äga rum i Tamil Nadu krävs det ett tydligare ställningstagande politiskt på nationell samt delstatlig nivå. Även att hirs skulle inkluderas i samma statliga garantier och understöd som exempelvis kikärtor, ris och vete skulle vara ett viktigt långsiktigt steg. Det skulle potentiellt skapa incitament för att flertalet småskaliga resursbegränsade bönder skulle börja odla hirs som långsiktigt kan generera en högre inkomst. Om hirs dessutom produceras på ett hållbart sätt kommer det gynna den lokala miljön med främst minskad vattenanvändning och att böndernas produktion är mer klimatanpassad. Hirs kan i framtiden bli en viktig pusselbit för att uppnå matsäkerhet i Tamil Nadu samt för att minska undernäring på landsbygden och i städer.

